

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 14 maja 2013 roku /data nadania, k. 2/ K. P. wniósł o zasądzenie na swoją rzecz od Skarbu Państwa – Dyrektora Aresztu Śledczego W.-S. w W. kwoty 10.000,00 złotych tytułem zadośćuczynienia za doznane krzywdy. W uzasadnieniu pozwu wskazał, że zachowanie funkcjonariuszy Służby Więziennej pozostawało w sprzeczności z międzynarodowymi gwarancjami podstawowych praw człowieka, co w konsekwencji doprowadziło do narażenia na uszczerbek jego zdrowia. Powód podniósł, że przebywał w Zakładzie Karnym w W.-S.. Zgodnie ze swoją deklaracją został osadzony w celi dla niepalących. Chociaż cela była przeznaczona dla niepalących, to w dniu 12 maja 2013 roku został dokwaterowany więzień, który był uzależniony od nikotyny. Powód podał, że w dniach 12-13 maja 2013 roku przebywał w celi dla niepalących z więźniem palącym, tym samym został zmuszony do biernego palenia. Funkcjonariusze Służby Więziennej świadomie przyczynili się do wyrządzenia krzywd powodowi /k. 1-1v/.

Wobec braku stawiennictwa pozwanego na wyznaczony termin rozprawy w dniu 25 września 2013 roku, uznając za prawdziwe twierdzenia powoda przytoczone w pozwie, Sąd Rejonowy dla Warszawy-Mokotowa w W. wyrokiem zaocznym z dnia 25 września 2013 roku zasądził od pozwanego Skarbu Państwa – Dyrektora Aresztu Śledczego W.-S. na rzecz K. P. kwotę 1.000,00 złotych, a w pozostałym zakresie powództwo oddalił /k. 33/.

Od powyższego wyroku sprzeciw wniósł pozwany, żądając uchylecia wyroku zaocznego i oddalenia powództwa oraz wnosząc o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego. W uzasadnieniu pozwany podniósł, że umieszczony z powodem więzień początkowo deklarował się jako niepalący, dlatego trafił do celi powoda, natomiast w dniu 13 maja 2013 roku, gdy zmienił treść deklaracji, został przeniesiony do innej celi. Zachowanie pozwanego nie naruszyło wobec tego żadnych praw powoda /sprzeciw, k. 38-39/.

W odpowiedzi na sprzeciw powód zakwestionował twierdzenia pozwanego, podnosząc, że nie są rzetelne. Nie zgłosił wniosków dowodowych, będąc zobowiązanym do sprecyzowania wniosku o przesłuchanie świadka zamieszczonego w pozwie /pismo powoda, k. 65; zobowiązanie przewodniczącego, k. 44/.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

K. P. od dnia 24 kwietnia 2013 roku był osadzony w Areszcie Śledczym W.-S. w W.. Deklarował, że jest osobą niepalącą. Został zatem osadzony w celi nr 306 w pawilonie E oddział III wraz z osobami, które również deklarowały, że są niepalące. W dniu 12 maja 2013 roku do celi, w której przebywał K. P., został dokwaterowany R. L., który wskazywał, że jest osobą niepalącą. W dniu 13 maja 2013 roku R. L. zmienił deklarację, podnosząc, że jest osobą palącą. W tym samym dniu R. L. został przeniesiony z celi nr 306 do innej, przeznaczonej dla osób palących. R. L. wielokrotnie zmieniał deklarację dotyczącą palenia tytoniu. W dniu 25 lutego 2013 roku wskazywał, że jest osobą palącą, by w dniu 12 maja 2013 roku zmienić dotychczasową deklarację, co spowodowało jego przemieszczenie do celi, w której przebywał K. P..

/okoliczności odnoszące się do osadzenia – bezsporne: podniesione przez powoda, a przyznane przez pozwanego; ponadto: wydruk z systemu NoeNet, k. 42-43/.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie przyznanych przez pozwanego twierdzeń powoda oraz przedstawionych przez pozwanego dowodów. Bezsporne między stronami były okoliczności dotyczące osadzenia K. P. w AŚ W.-S. w celi nr 306 przeznaczonej dla osób niepalących. Strony różniły się natomiast co do oceny okoliczności dokwaterowania do celi nr 306 R. L.. Powód twierdził, że funkcjonariusze Służby Więziennej świadomie, wiedząc o nałogu R. L., przemieścili go do celi dla niepalących, w której przebywał powód. Twierdzenia te się nie potwierdziły, ponieważ pozwany przedstawił dowód w postaci wydruku z systemu rejestru osadzonych, z którego wynikało, że R. L. zmienił swoją deklarację odnośnie do palenia tytoniu. Gdy nazajutrz okazało się, że R. L. jest jednak osobą palącą, modyfikując ponownie swoją deklarację, został on wykwaterowany z celi powoda. K. P. nie przedstawił, pomimo tego,

że był wzywany do uściślenia wniosku dowodowego, żadnego dowodu, który podważałby wiarygodność treści wydruku z systemu rejestru osadzonych. W tej sytuacji Sąd dał wiarę dowodom zgłoszonym przez pozwanego.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie. Po ponownym rozpoznaniu sprawy wobec wniesienia sprzeciwu od wyroku zaocznego Sąd doszedł do przekonania, że roszczenia powoda były bezzasadne. Okoliczności bezprawnego działania funkcjonariuszy Służby Więziennej nie zostały wykazane przez powoda, na którym spoczywał ciężar dowodzenia przesłanek odpowiedzialności odszkodowawczej (art. 6 k.c.).

Roszczenie powoda zostało przez Sąd ocenione w kontekście realizacji warunków odpowiedzialności odszkodowawczej Skarbu Państwa za wykonywanie władzy publicznej na podstawie art. 417 § 1 k.c. Skarb Państwa odpowiada bowiem za niezgodne z prawem działanie lub zaniechanie przy wykonywaniu władzy publicznej. Jest to odpowiedzialność oparta na zasadzie bezprawności. Nie jest wymagane w tym wypadku dowodzenie winy w uchybieniu. W omawianej sprawie powód domagał się zadośćuczynienia – byłoby ono możliwe do zasądzenia w sytuacji wykazania bezprawności działania funkcjonariuszy Służby Więziennej, które doprowadziło do naruszenia dobra osobistego powoda w postaci prawa do ochrony zdrowia.

W omawianej sprawie działanie Skarbu Państwa pozostawało w związku z wykonywaniem zadań ze sfery władczej (imperium), a nie ze sfery właścicielskiej (dominium). Niemniej nie sposób przypisać Skarbowi Państwa wykonującemu za pośrednictwem swoich funkcjonariuszy zadania z zakresu polityki karnej bezprawności w działaniu lub zaniechaniu. Postępowanie dowodowe nie wykazało, by zachowanie funkcjonariuszy Służby Więziennej nosiło znamiona niezgodności z prawem. Funkcjonariusze wykonali swoje obowiązki prawidłowo. Najpierw, gdy na skutek zmiany deklaracji R. L. przenieśli go do celi dla niepalących, a potem, gdy w wyniku kolejnej modyfikacji niezwłocznie go stamtąd wykwaterowali.

W tej sytuacji nie sposób twierdzić, by prawidłowe zachowanie funkcjonariuszy pozostawało w adekwatnym związku przyczynowym do naruszenia dobra osobistego powoda. Naruszenie jego dóbr nie było skutkiem działania funkcjonariuszy – tych następstw nie można przypisać funkcjonariuszom Służby Więziennej, a w konsekwencji Skarbowi Państwa.

Sąd nie znalazł też podstaw do zasądzenia odszkodowania (zadośćuczynienia) na rzecz powoda na zasadach słuszności na podstawie art. 417² k.c. Brak jest bowiem szczególnych okoliczności, które taką decyzję, by uzasadniały. Legalne działanie Skarbu Państwa musiałyby bowiem, przy wyjątkowo negatywnym oddziaływaniu na stan osobisty lub majątkowy powoda, doprowadzić na przykład do ciężkiego położenia materialnego powoda albo do niezdolności do pracy. Taki wypadek w sprawie nie wystąpił.

W tych okolicznościach Sąd Rejonowy uchylił wyrok zaoczny w myśl art. 347 k.p.c. i oddalił powództwo.

O kosztach procesu Sąd rozstrzygnął stosownie do art. 98 § 1 k.p.c., który wprowadza zasadę odpowiedzialności za wynik postępowania. Powód – przegrywający w tej sprawie – winien zatem zwrócić pozwanemu koszty zastępstwa procesowego poniesione do celowej obrony jego praw. Stawkę wynagrodzenia pełnomocnika w wysokości 1.200 złotych Sąd ustalił na podstawie § 6 pkt 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę.

Mając na uwadze powyższe motywy oraz przedstawioną wykładnię powołanych przepisów prawa materialnego, Sąd orzekł jak w sentencji wyroku.